

PM – TRAFIKUTFORMNING AVFALLSHANTERING

TITEL

Trafikutformning Stångholmsbacken 2

DATUM

4. november 2020

TILL

KOPIA

FRÅN

PROJEKTNR.

A220035

ADRESS COWI

Solna Strandväg 74
171 54, Solna

TEL +45 56 40 00 00

FAX +45 56 40 99 99

WWW cowi.se

SIDA 1/9

1 Bakgrund

Vid granskning av detaljplan för område vid Stångholmsbacken och Falkholmsgränd, fastigheterna Stångholmen 1, Krokholmen 1, i stadsdelen Vårberg och Skärholmen (Dp 2017-00513) inkom synpunkter från Stockholm vatten och avfall (SVOA) gällande utformningen av ytor avsedda för hämtning av avfall.

Den föreslagna utformningen av trafikytan framför avfallsbehållarna möjliggör inte sidoangöring för hämtfordon och resulterar i snäva backvändningar framför entréer. SVOA önskar att avfallshantering som inte innebär backrörelser tas fram.

Denna utredning behandlar endast de platser som visas i figuren nedan.

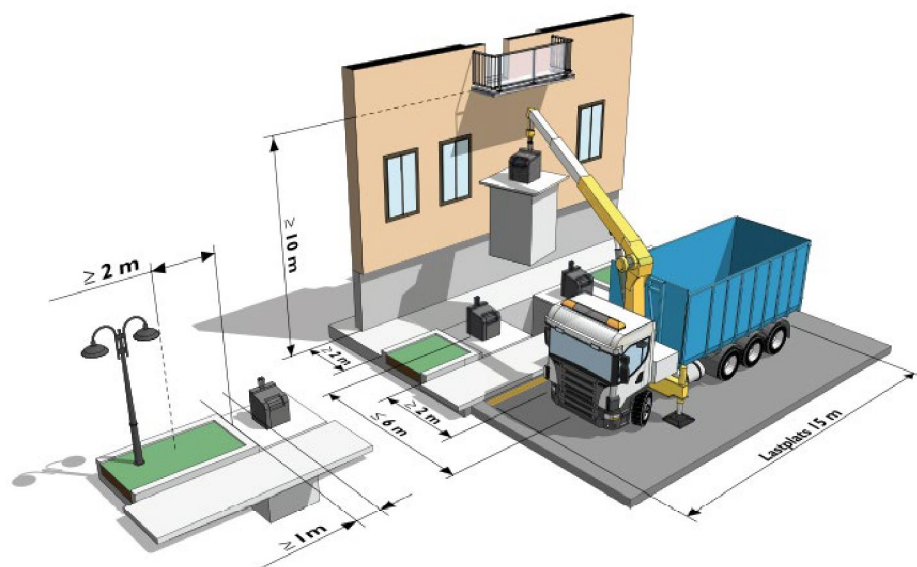

2 Riktlinjer

Som stöd vid utformningen har riktlinjer tillämpats från Stockholm vatten och avfalls handbok *Projektera och bygg för god avfallshantering, Riktlinjer vid om- och nybyggnationer*. I området planeras det för bottentömmande behållare, och de mest relevanta riktlinjerna för dessa presenteras nedan.

Utformning av angöringsyta

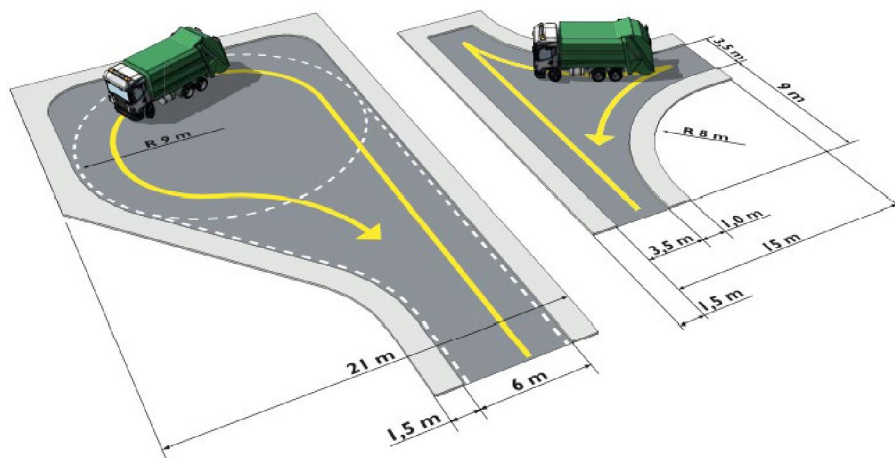
- > Avståndet mellan hämtfordon och behållare bör inte underskrida 2 meter och inte överstiga 6 meter mellan behållarens mittpunkt och kranbilens mittpunkt.
- > Hämtfordonet ska kunna ställas upp jämsides med behållarna vid tömning. Tömning framför förarhytten eller bakom hämtfordonet fungerar inte på grund av kranens räckvidd och funktion.
- > En lastplats bör vara minst 15 meter lång. Kranbilens bredd är 2,65 meter. Vid tömning fälls alltid stödben ut på båda sidor av kranbilen, vilket gör fordonet bredare. Vid tömning av behållare på huvudgator bör bredden på lastfickan vara 3 meter för att minimera påverkan på förbipasserande trafik. Ansökan om lastplats görs via Trafikkontoret.
- > Inga hinder i sidled får begränsa vid tömning. Vid lyft krävs ett säkerhetsavstånd på 2 meter från omgivande hinder exempelvis fasader, träd, lyktstolpar eller parkerade bilar då behållaren kan pendla vid tömning.

Figur 1. Visuellt sammanfattning av riktlinjer för angöringsytans utformning.

Utformning angöring

- > Backning ska ur trafiksäkerhetssynpunkt undvikas och får endast förekomma vid vändning med max en billängd, exempelvis genom en trevägskorsning.
- > Angöringsplats ska vara anordnad så att hämtfordon inte blockerar övrig trafik. Angöringsplatsen ska även vara utformad så att hämtpersonalen kan stiga ur på ett säkert sätt. Att öppna förardörren mot en starkt trafikerad väg med hög hastighet och/eller stort flöde av fordon är till exempel inte lämpligt.
- > Utrymmeskrav för rundkörning och backvändning för fordon som används för avfallshämtning visas i bilderna nedan. Att planera för mindre vändplatser rekommenderas inte då framkomligheten begränsas och backningsrörelser krävs. I nybyggnadsområden bör gatustrukturen utformas så att hämtfordon kan köra runt utan att behöva vända eller backa.

Figur 2. Riktlinjer för utformning av vändyta.

3 Förslag

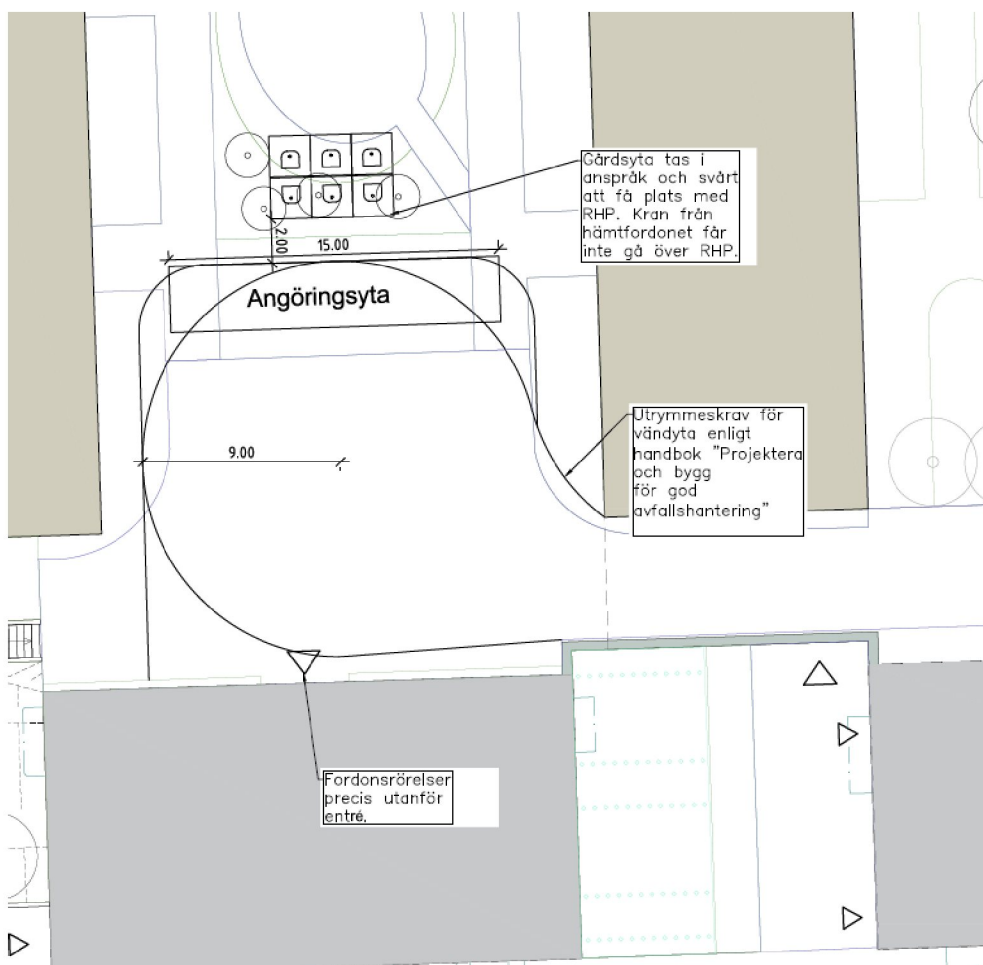
3.1 Vändyta utan backrörelser

För att tillgodose en vändning helt utan backrörelser krävs en vändyta med en radie på minst 9 meter enligt handboken *Projektera och bygg för god avfallshantering, Riktlinjer vid om- och nybyggnationer*.

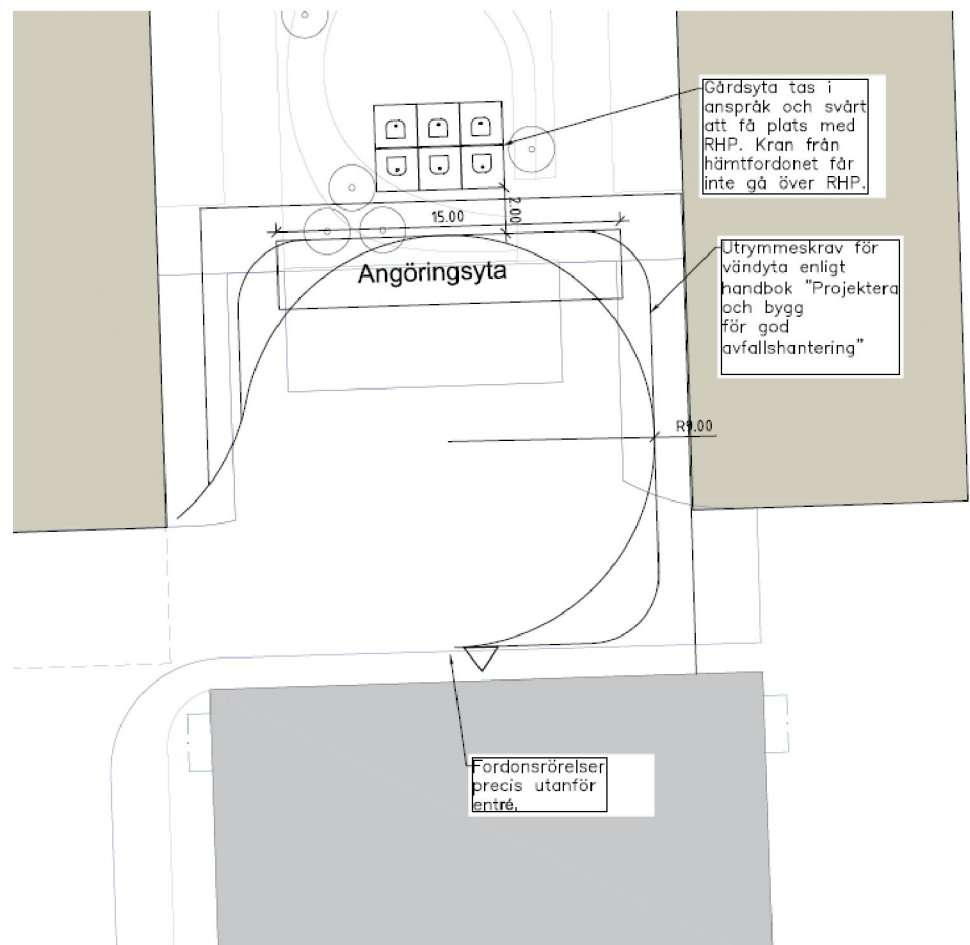
De två platserna, är i stora drag spegelvända kopior av varandra och delar därför samma utmaningar.

För att inrymma en vändplats med en radie på 9 meter krävs hela utrymmet mellan byggnaderna och den yta som i det tidigare förslaget bestod av avfallsbehållarna samt parkering för rörelsehindrad (RHP).

Med utgångspunkt i en sådan vändyta och de riktlinjer som presenterats ovan för avfallsbehållarna är den enda rimliga placeringen, vid båda platserna, norr om vändplatsen. Det innebär dock att gårdsyta behöver tas i anspråk, samt att det blir svårt att få plats med RHP. Se Figur 3 och 4 nedan.

Figur 3. Läge 1, utformning utan backvändning.

Figur 4. Läge 2, utformning utan backvändning.

Fördelar

- > Utformning i enlighet med riktlinjer
- > Inga backrörelser
- > Smidig angöring vid sophämtning

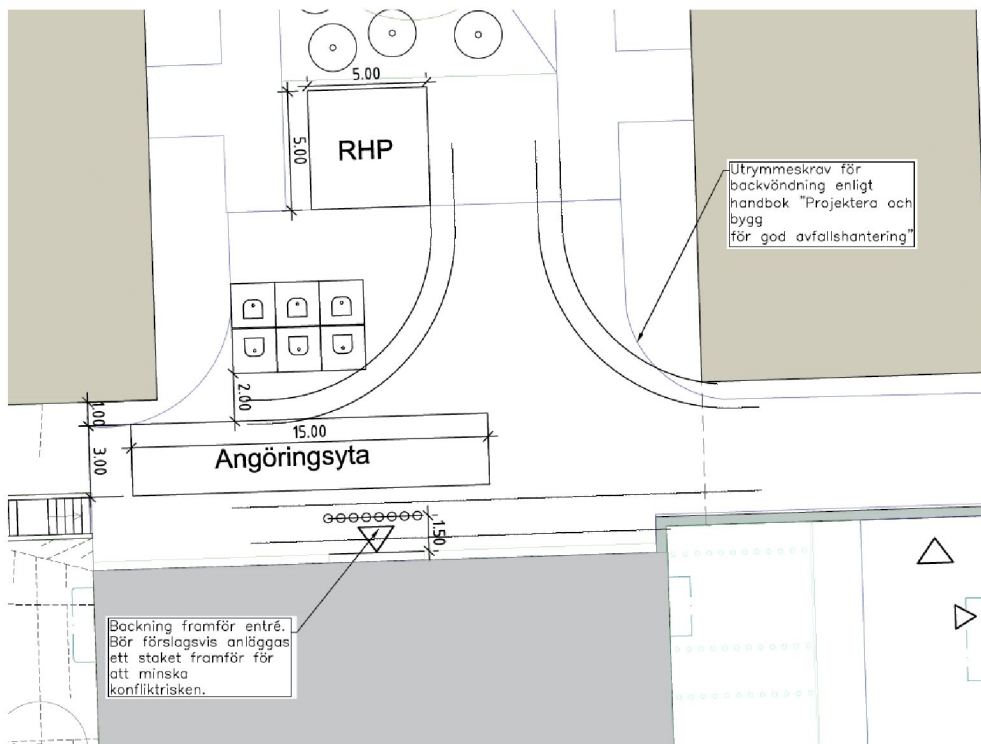
Nackdelar

- > Gårdsyta försvinner
- > Svårt att få till ett bra läge för RHP som inte är i konflikt med hämtning av avfall
- > Fordonsrörelser precis utanför entré

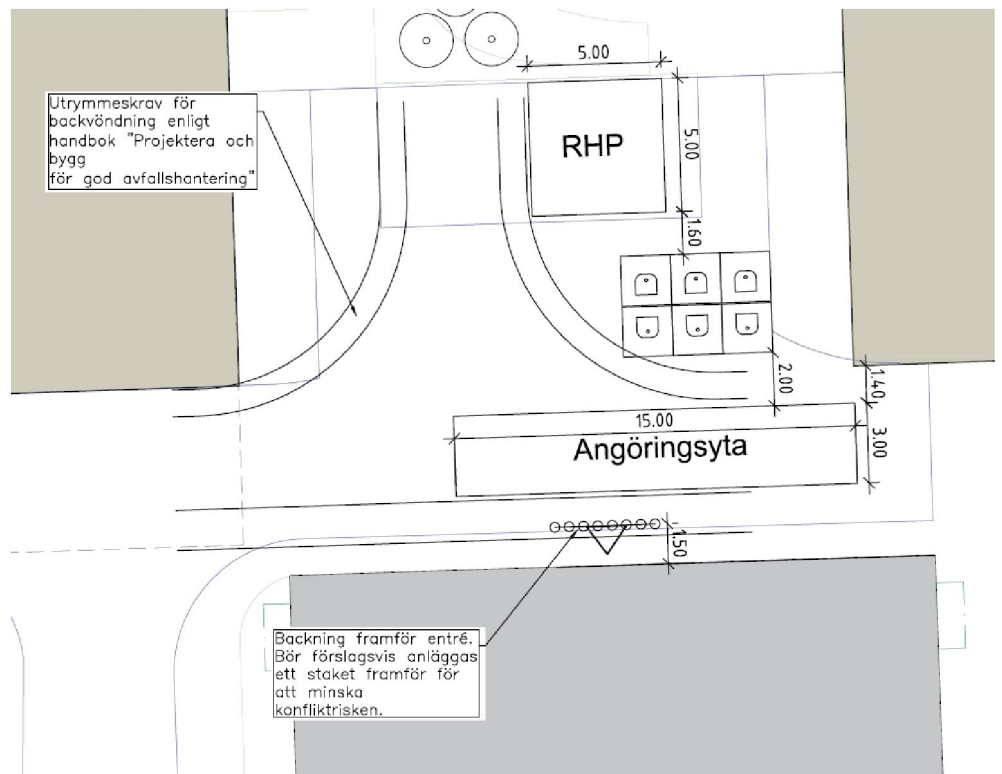
3.2 Vändyta med backrörelser

I handboken samt i granskningsyttrandet nämns det att backning ska undvikas, men kan förekomma vid vändning, och i sådant fall med max en billängd.

Med backvändning kan ytan användas mer effektivt och innebär bättre förutsättningar för en RHP.

Figur 5. Läge 1, utformning med backvändning.

Figur 6. Läge 2, utformning med backvändning.

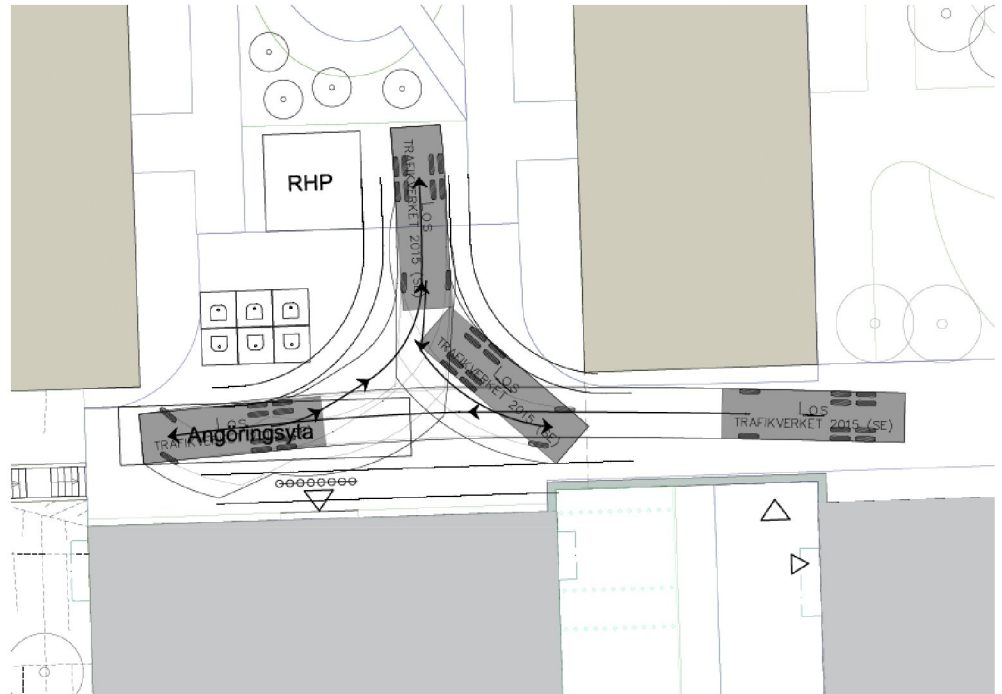
Fördelar

- > Utformning i enlighet med riktlinjer
- > Bra yta för RHP
- > Angöring vid sophämtning sker helt utan backvändningar, backning sker endast vid avgång
- > Gårdsytan påverkas inte jämfört med tidigare förslag

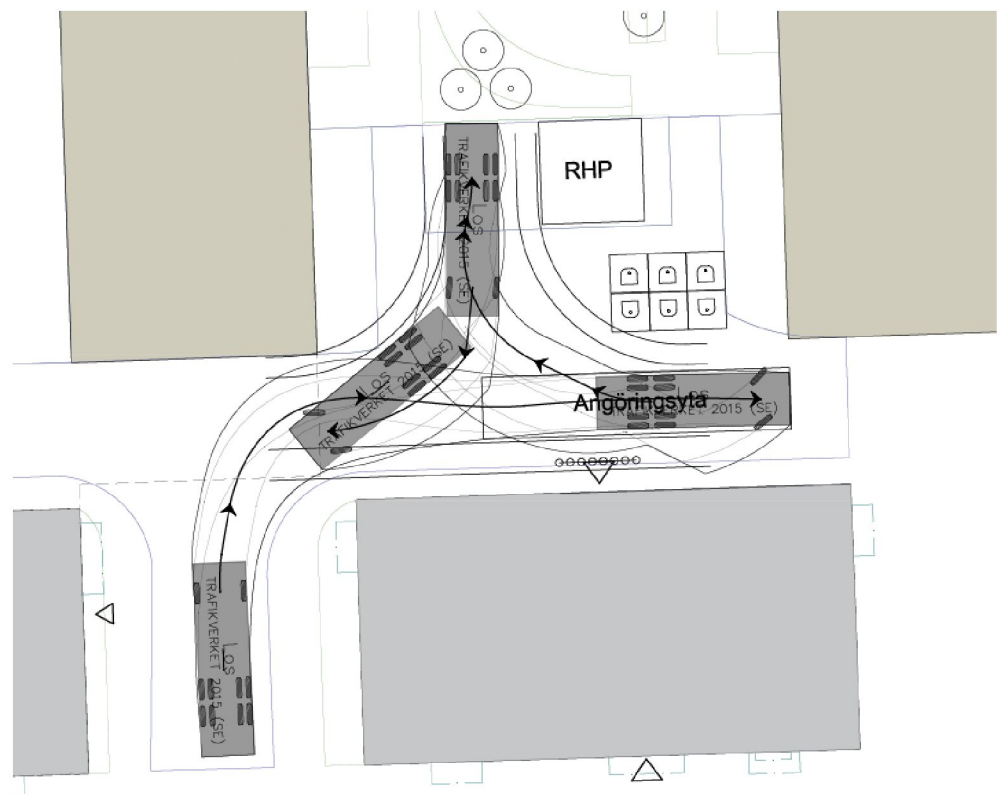
Nackdelar

- > Sopbilar tvingas till backvändning
- > Backrörelser precis utanför entré till bostadshus

4 Körspårsanalys

Figur 7. Läge 1, körspårsanalys vid angöring och backvändning för typfordon Los (sopbil).

Figur 8. Läge 2, körspårsanalys vid angöring och backvändning för typfordon Los (sopbil).